

implicit performance

exploring the hybrid condition

Juryrapport från Concrete Design Competition on Implicit performance i Norge och Sverige.

Concrete Design Competition har pågått under läsåret 2007-2008 i nio europeiska länder, med temat *Implicit Performance*.

Studenter i Sverige och Norge har deltagit i tävlingen med gemensam jurybedömning. Sista dagen för inlämning av bidrag var 20 maj.

Totalt 18 tävlingsbidrag inkom från 4 olika högskolor. Antalet deltagande studenter är 22 st.

Juryn har bestått av

Arkitekt Hans Bruun Nissen, Aalborg Portland i Aalborg (juryordförande)
Professor, inredningsarkitekt Jonas Bohlin, Konstfack i Stockholm
Arkitekt, lektor Torben Dahl, Kunstakademiets Arkitektskole i Köpenhamn
Arkitekt Geir Johnsen, N1 Arkitekter i Oslo
Professor, arkitekt Bente Kleven, LPO arkitektur och design i Oslo
Professor Johan Silfwerbrand, CBI Betonginstitutet i Stockholm

Sekreterare: Anita Stenler, Cementa i Stockholm

Jurymedlemmarna fick tävlingsförslagen i digital form ett par dagar före jurysessionen, som ägde rum 28-29 maj.

Första dagen ägnades åt gemensam studie av bidragen, med livligt utbyte av kommentarer och synpunkter. En grovsortering tog fram ett litet antal favoriter. Nästa dag diskuterades urvalet av favoriter än en gång, med motiveringar och argumentering. Två förstaprisvinnare utsågs, och sedan efter viss diskussion en tredjepristagare och ett förslag för omnämmande.

Allmänna kommentarer om förslagen:

Flera av förslagen visar god potential för fortsatt utveckling och inspirerar till ytterligare studier av t ex produktens användbarhet och tillverkning.

Genomgående är redovisningarna eleganta.

Jury saknar dock ofta redovisning av hur de föreslagna föremålen är tänkta att framställas. Mer detaljering än illustration efterlystes.

Jury hade förväntat sig att temat med möjligheter till koppling mellan betong och andra material skulle fungera som en nyckel för att släppa loss skaparkraften, men fann att de tävlandes tolkning av hybrid-temat i stället verkar ha lagt ett lock på kreativiteten. Flera förslagsställare syns ha låst sig vid att kombinera material men inte tänkt färdigt vad avser användning eller form. Nyhetsvärdet i förslagen är över lag inte särskilt högt.

I bedömningen tog juryn hänsyn till nyhetsvärdet, till formen och uttrycket, till produktens/materialets användning – nytta eller utveckling – samt till förslaget förmåga att ta tillvara betongmaterialets egenskaper. Jury såg positivt på förslag som visar tillverkningsmetoder.

Jury beslöt att utdela ett förstapris som delas mellan två likvärdiga förslag och ett tredjepris. Ett ytterligare förslag omnämns särskilt.

Vinnare:

Delat förstapris och 1 500 Euro till Motto SZ595

Förslaget *Urgent performance* redovisar tankar om betongstrukturer som sätts samman av form-mattor, avsedda som nödbostäder eller flyktingläger var som helst på jorden. Jury är starkt skeptisk till idén med nödbostäder av denna typ, men vill se till förslaget rumsliga och experimentella värden. Förslaget visar stort experiment- material- och produktionsintresse, och inspirerar med möjligheter till fortsatt utveckling och forskning.

Det ger intressanta möjligheter att forma en bostad individuellt, och ger spännande byggnader utan räta vinklar. Idén att fylla formen med sand och cement i förväg skulle göra "mattorna" alltför tunga att hantera, förutom att det skulle uppstå problem med blandningen. Mer realistiskt vore att fylla de flexibla formarna med självkompakterande betong på plats.

Fortsatt arbete fordras för att prova ut formens material, understödjande konstruktioner under gjutskedet och hantering.

Delat förstapris och 1 500 Euro till Motto SO321

Förslaget *How did it come to be and how will it change in the future* redovisar intressanta möjligheter att skapa reliefer och nyanser i betongens yta och tankar om föränderlighet. Även om juryn sett likartade lösningar tidigare visar det fantasifulla möjligheter att använda betong annorlunda i det offentliga rummet, och uppnå förändringar – styrda eller oförutsedda – med tiden. Juryn vill särskilt påtala vikten av att miljöaspekterna beaktas när föremål av t ex plast gjuts in och eventuellt bränns bort.

Tredjepris och 1000 Euro till Motto TV531

Förslaget *Concrete Tex* utmärker sig genom att på ett visionärt sätt peka på en stor potential att estetiskt använda betong genom att använda sammansatta formmaterial. Det visar på än större möjligheter än som omedelbart framgår i förslagsmaterialet. Därför påpekar juryn följande, som möjligheter för eventuell vidare bearbetning:

- Att använda textilmaterialet enbart som engångsform med möjlighet att ge individuellt och kraftfullt uttryck. Textilmaterialet ska alltså avlägsnas efter att betongen härdat, så att betongens naturliga yta exponeras.
- Att det ligger en stor potential i att arbeta med en byggkomponent som "hybridform" En kombination av en kvarsittande tunn betongform, som kan massproduceras som en byggsten, och en flexibel engångstextil i fronten av byggstenen för att ge möjlighet till individualitet och kreativitet.
- Att det kvarstår ett stort utvecklingsarbete för att finna den rätta typen av textil för att kunna möta både önsknings om kreativt uttryck och samtidigt hålla för betongens tryck när den är flytande. Fullskaleförsök är absolut nödvändiga.

Särskilt omnämmande till Motto MS225

Förslaget *Möbius Stage* står fram med en markant form som juryn gärna skulle se utvecklas i sin gestaltning. Kopplingen till tävlingstemat syns dock svag. Juryn uppskattar ambitionen att arbeta i full skala, men saknar en redovisning av hur skulpturen gjutits och hur gjutformen tillverkats.

Förslagsställarna till dessa fyra bidrag inbjuds att delta i en internationell Master Class, som äger rum i Belgien i augusti.

Stockholm den 4 juni 2008

Hans Bruun Nissen
Ordförande i juryn för Concrete Design Competition on Implicit
Performance